

kommer der os ikke at være noget at indvende derimod, men det er paa den anden Side overflødig, idet det ikke kan betvivles, at der i de Regulativer, der efter Regeringsforslagets § 2 skulle affattes for Fæstemanden, vil blive indført Bestemmelse om, hvorledes Kontrakterne skulle indføres i en Protokol, og hvorledes der skal være en let Udgang for Parterne til at faa Udskrift af denne Protokol til eventuel Bevisførelse. Altsaa det var paa den ene Side ikke urigtigt, men paa den anden Side overflødig. Men ved at paabyde en Bestemmelse om, at det skulde indføres i Lyndets Skudsmaalsbog, mente i hvert Fald nogle af os, at man gik ud over Lovforslagets Kramme, og for saa vidt det her gjaldt Forholdet mellem Husbond og Lyende, paabød Lyendet noget, der var mere generende, end Tilfældet er efter den gældende Lovgivning, og det, mente vi, maatte ligge udenfor Lovforslagets Opgave, hvis hele Djemed er det, at træffe Bestemmelse med Hensyn til den ene lille Del af Lyndelovens Ordning, nemlig Fæstemandsforholdet. Det er alene den Opgave, det har, at sikre Parterne, særlig Lyendet, den gode Benyttelse af denne Virksomhed og saavidt muligt hindre Misbrug, men med denne Opgave forkommer det os ikke foreneligt, at sætte saadanne nye Bestemmelser ind paa dette Sted og i denne Forbindelse, og derfor frafaldt ogsaa de Medlemmer, som oprindeligt vare tilbøjelige til dette, Tanken derom, saa at der fra Flertallets Side kun foreligger den ene lille Vending, som jeg allerede har omtalt, og med denne lille Vending, som jeg ogsaa anbefaler, skal jeg anbefale hele Lovforslaget til Vedtagelse.

H. Jensen: Naar jeg ikke kan følge Flertallet i dets Opfattelse af dette Forslag, ligger det deri, at jeg tror, at der, hvis dette Forslag blev ophøjet til Lov, ikke vilde ske nogen væsentlig Forandring til det bedre. Jeg kan ikke se, at de Ulemper, som der nu klages over ere ved Fæstemandsinstitutionerne, væsentlig ville komme til at ophøre. Jeg indrømmer, at der er et lille Fremskridt i Lovforslaget, men dette Fremskridt synes mig kun at være til den ene Side, nemlig for Fæstemanden, for den autoriserede Fæstemand, idet han bliver fri for de private Kontorer, som nu virke uden Autorisation; den generende Konkurrence fra dem bliver han jo væsentlig fri for, og det vil for ham være en Binding. Men hvorledes Mislighederne, hvis Regeringsforlaget bliver ophøjet til Lov, skulle forbedres, staar ikke klart for mig. Det, der i det væsentlige klages

over af alle, der have Kendskab til disse Forhold, er, at disse Fæstemandsmedhjælpere, som det jo ikke efter Lovforslaget bliver de autoriserede Fæstekontorer forbudt at antage — de kunne jo holde et ubegrænset, vilkaarligt Antal Medhjælpere — virke paa den Maade, at de sendes til Jærnbanerne, til Dampstibe, til Byerne, til Herregaardene for at hverve Lyende for Forretningen. Hvorledes det vil ophøre, dersom dette Forslag bliver til Lov, det kan jeg ikke se; thi Forslaget forbyder jo ikke denne Virksomhed. Jeg har stillet Vindringsforslag, gaaende ud fra et nyt Princip, det Princip, som den ærede Ordfører for Flertallet henviste til, at Fæstemandsinstitutionen burde gaa over i offentlig Ledelse. Jeg kan ikke se, at dette vilde være uheldigt, hverken for Lyendet eller for Husbonden. Jeg tror, at derved vilde alle disse Klager forstumme; derved vilde man blive fri for at have disse Bøndefangere — om jeg maa bruge det Ord — til at fiske Lyendet. Det er jo dog dersaa, at Klagerne komme. Jeg tror, at gik man over til, at det blev et offentligt Kontor, oprettet af Kommunalbestyrelsen og bestyret af Embedsmænd under denne, saa vilde der være meget vundet. Vi vilde ikke være usatte for de Klager, der nu fremkomme. Naar jeg som Mindretal har stillet Vindringsforslag, gaaende ud fra den Opfattelse, saa har jeg i Udvalget, hvor jeg staar ene, troet at burde fastholde det, for at kunne gøre det høje Ting bekendt med min Opfattelse. Jeg har troet, det var rigtigt at fastslaa ved Lov, hvor meget Betalingen skulde være for Lyendet. I Udvalget til Regulativet, som for Resten er meget liberalt tilhyneladende, staar der jo, at der skal betales 2 Øre for en Krone, og det synes jo ikke at være meget, naar man tænker sig Lyendet fæstet for 16—17—18—20 Kr. om Maaneden — det vilde altsaa ikke blive mere end 40 Øre. Men da der søjes til, at intet Fæstehonorar betales under et halvt Aar, saa bliver det dog ikke saa billigt endda, saa bliver det dog lige godt omtrent 2 Kr. foruden 35 Øre Indskrivningspenge, og naar Husbonden ogsaa betaler 2 Kr., saa bliver det dog 20 à 25 pCt. af en Maanedes Løn, naar denne sættes til 16 à 20 Kr. Derfor har jeg troet, ved dette Vindringsforslag at burde foreslaa, at Fæstetalerets Størrelse saafaa i Loven. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale mit Vindringsforslag til det høje Ting, og jeg ventur som sagt ikke, at det skal saa stor Tilslutning her. Herfra er jeg ogsaa gaaet ud, saaledes som ærede Medlemmer ville se i Udvalgsbetænkningen, men jeg har dog villet gøre det høje Ting bekendt